

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 831
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 9 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Batterijen - Inzameling

Bebat geeft al meer dan 25 jaar gebruikte batterijen een nieuw leven door ze in te zamelen, te sorteren en te recyclen. De metalen en waardevolle materialen haalt men eruit en die worden opnieuw als grondstof gebruikt. Alle andere stoffen worden natuurlijk ook netjes verwerkt. Bebat is een milieuorganisatie met inzamelresultaten op wereldniveau en streeft ernaar om - samen met de consument - steeds meer en beter te recyclen.

1. Hoeveel kilo/ton batterijen werden er in 2021 door Bebat ingezameld? Graag totaal aantal kilo/ton en opdeling naar provincie.
2. Hoeveel inzamelpunten van Bebat waren er in 2022 (op 31 december 2022)? Graag totaal aantal en opdeling naar provincie.
3. Er is een tweejaarlijks onderzoek naar het aantal batterijen die een gemiddeld huishouden bezit. Dat tweejaarlijks onderzoek werd ook in 2022 gevoerd.

Hoeveel batterijen bezat een gemiddeld Vlaams huishouden in 2022?

- a) Graag totaal aantal en opdeling naar provincie.
 - b) Hoe verhouden deze cijfers zich tegenover de andere regio's?
 - c) Wat is de reden van deze verhouding tussen de regio's?
4. Hoeveel bedroeg het inzamelpercentage in 2021 en 2022? Graag het inzamelpercentage per jaar en opdeling naar:
 - a) provincie;
 - b) en hoe verhouden deze cijfers zich tegenover voorgaande jaren?
 5. Op welke manier kan de Vlaming nog meer worden aangemoedigd om batterijen te verzamelen via een inzamelpunt in plaats van ze te deponeren bij het gewone afval of, erger, als sluikstort?

ANTWOORD

op vraag nr. 831 van 9 juni 2023

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. In het totaal werd in 2022 3.715.188 kg afgedankte batterijen ingezameld. In onderstaande tabel wordt de hoeveelheid per provincie, uitgedrukt in kg, weergegeven.

		2022
	Provincie	Ingezameld gewicht (kg)
Ingezameld gewicht in de kanalen: * retail * scholen * recyparken * bedrijven per provincie	Antwerpen	708.655
	Limburg	370.345
	Vlaams-Brabant	290.940
	Oost-Vlaanderen	470.187
	West-Vlaanderen	443.204
	Waals-Brabant	98.082
	Luik	334.065
	Namen	138.406
	Luxemburg	105.475
	Henegouwen	347.423
	Brussel (BHG)	121.303
Subtotaal		3.428.084
Ingezameld gewicht ontmantelcentra per regio	Vlaanderen	166.028
	Brussel	90.773
	Wallonië	30.302
Subtotaal		287.104
Totaal ingezameld gewicht		3.715.188

De ingezamelde hoeveelheid in België steeg in 2022 met 2% of 87 ton wat opnieuw een zeer goed resultaat is.

2. Eind 2022 telde Bebat 24.355 inzamelpunten en dit blijft quasi stabiel ten opzichte van vorig jaar. In onderstaande tabel wordt het aantal inzamelpunten per provincie weergegeven.

Regio	Provincie	aantal actieve inzamelpunten 31/12/2022
Vlaanderen	Antwerpen	3.808
	Limburg	1.864
	Vlaams Brabant	2.298
	Oost-Vlaanderen	3.434
	West-Vlaanderen	2.761
subtotaal Vlaanderen		14.165
Wallonië	Waals-Brabant	922
	Luik	2.462
	Namen	1.274
	Luxemburg	790
	Henegouwen	2.568
subtotaal Wallonië		8.016
Brussel	Brussel	2.174
Totaal België		24.355

Bebat heeft een zeer dicht netwerk van inzamelpunten. Zo heeft elke burger een inzamelpunt op gemiddeld 400 m afstand van zijn woonplaats en is er een inzamelpunt per 476 inwoners. In de ons omringende landen zijn de afstanden die men moet afleggen tot een inzamelpunt van afgedankt batterijen veel groter. Een dicht netwerk betekent dat de burger een kleinere inspanning moet doen om zijn afgedankte batterijen binnen te brengen, wat een positieve impact heeft op de inzameling.

3. In 2022 werd door het studie bureau iVOX opnieuw een onderzoek uitgevoerd om na te gaan hoeveel batterijen er in een gemiddeld huishouden in België aanwezig zijn. Er werden in het totaal 1000 personen ondervraagd die representatief waren naar taal, geslacht, diploma en regio.

De Belg beschikt gemiddeld over 131 batterijen in zijn/haar huishouden. Dit cijfer is lichtjes gedaald (-3) ten opzichte van 2020. Deze daling is te wijten aan een daling van het aantal batterijen in apparaten.

Er zijn geen cijfers beschikbaar per provincie maar wel per gewest. Er is een duidelijk verschil tussen de regio's. In Vlaanderen heeft een gemiddeld gezin 151 (+2) batterijen waarvan 33 lege, in Wallonië 115 (-6) batterijen waarvan 31 lege en Brussel 87 (-3) batterijen waarvan 20 lege.

		2022
Vlaanderen	#batterijen	151
	waarvan leeg	33
Wallonië	#batterijen	115
	waarvan leeg	31
Brussel	#batterijen	87
	waarvan leeg	20
België	#batterijen	131
	waarvan leeg	30

Het aantal batterijen aanwezig in Vlaamse gezinnen is nu ook zoals bij vorige onderzoeken groter dan in de 2 andere gewesten. Een van de redenen is dat Vlaamse gezinnen een groter aantal apparaten in huis hebben en bijgevolg meer batterijen.

4. Het inzamelpercentage voor draagbare batterijen bedroeg in 2022 in België 59%. Hiermee bleef het inzamelpercentage stabiel ten opzichte van 2021. Dit is een heel goed resultaat. Bebat zamelt jaar na jaar meer afgedankte batterijen in. Het inzamelpercentage wordt berekend door het gewicht van de inzameling in het referentiejaar te delen door het gemiddelde gewicht van de batterijen die in het referentiejaar en de twee voorgaande jaren op de markt gebracht zijn. Het gemiddelde van de op de markt gebrachte draagbare batterijen stijgt jaar na jaar zodat, ondanks een hogere inzameling, het inzamelpercentage stabiel blijft. Daarnaast merken we ook op dat de levensduur van de batterijen stijgt, wat op zich een goede zaak is voor het milieu. Dit heeft echter tot gevolg dat het steeds moeilijker zal worden om het inzamelpercentage te handhaven. De referentielevensduur voor de berekening van het inzamelpercentage voor draagbare batterijen is volgens de huidige reglementering (Richtlijn 2006/66/EG) 3 jaar, wat korter is dan de gemiddelde levensduur van een batterij die 5,6 jaar bedraagt. Er zijn batterijen die een levensduur hebben van 8 tot 10 jaar of langer. Deze batterijen zijn nog niet beschikbaar voor inzameling op het moment van de berekening van het inzamelpercentage. Europa voorziet in de toekomstige Batterijverordening na te gaan op welke wijze het inzamelpercentage voor draagbare batterijen in de toekomst kan berekend worden, rekening houdend met de verwachte verlenging van de levensduur van oplaadbare draagbare batterijen.

De evolutie van het inzamelpercentage van afgedankte draagbare batterijen in België wordt in de volgende tabel weergegeven.

Jaar	Inzamelpercentage
2017	60,6%
2018	61,6%
2019	67,2%
2020	59,3%
2021	59,0%
2022	59,0%

Met uitzondering van 2019 fluctueert het inzamelpercentage rond 60%. In vergelijking met de ons omringende landen Nederland, Frankrijk en Duitsland ligt het inzamelpercentage in België minstens 10 procentpunten hoger, wat maakt dat België een koploper is qua inzameling van afgedankte batterijen.

Er zijn geen inzamelpercentages per provincie noch per gewest omwille van het feit dat er geen gegevens zijn van de op de markt gebrachte hoeveelheid batterijen per provincie noch per gewest.

5. Het is belangrijk om het uitgebreide inzamelnetwerk te behouden, en te blijven inzetten op sensibilisering rond correct gebruik alsook om de burger te mobiliseren om gebruikte batterijen binnen te brengen in een inzamelpunt voor afgedankte batterijen.

Met een inzamelnetwerk van meer dan 24.000 inzamelpunten in België is er steeds een inzamelpunt in een straal van 400 meter en hierdoor is het inzamelen van afgedankte batterijen zo gemakkelijk mogelijk voor de burger.

Daarnaast moet blijvend ingezet worden op consistente en herhaalde positieve communicatie om de burger te mobiliseren om batterijen correct af te danken.

Naast het informeren en sensibiliseren van de verbruikers via mediacampagnes voert Bebat een permanent activeringsbeleid met als doelstelling de verschillende soorten gebruikers te stimuleren en het inzamelen van afgedankte batterijen te faciliteren. Dit gebeurt via TV, radio, print advertenties, inzamelkubus ... om een zo breed mogelijk doelpubliek te bereiken en het inzamelen van batterijen te stimuleren bij de consument.

Ook wordt ingezet op acties naar specifiek afgebakende doelgroepen. De campagnes bevatten vaak een concrete *call to action* om de gebruiker van batterijen actief aan te zetten om afgedankte batterijen in te zamelen en binnen te brengen in een inzamelpunt. Bebat heeft een educatief programma voor schoolkinderen van 8 tot 12 jaar in haar educatief bezoekerscentrum "Villa Pila" te Tienen waar scholen door een gespecialiseerde animator een uitgebreide voorlichting krijgen omtrent energie in het algemeen en de levenscyclus van batterijen (werking, inzameling, sortering en verwerking) in het bijzonder. Op die manier leren kinderen waarom afgedankte batterijen inzamelen belangrijk is en krijgen ze informatie in verband met het juiste gebruik van batterijen.

In 2022 zette Bebat haar activatiecampagne "Een klein gebaar" verder alsook de sensibiliseringscampagne "Meet je het, dan weet je het" om de burger te informeren dat grote en beschadigde batterijen in het recyclagepark moeten binnengebracht worden. Opnieuw werd de inzamelkubus bedield via een huis-aan-huisbedeling aan 4,5 miljoen gezinnen.

Los van de campagnes communiceert Bebat ook via haar social mediakanalen, blog en website. Bovendien organiseerde Bebat in 2022 een aantal regionale campagnes specifiek gericht op Vlaanderen, in samenwerking met de OVAM, zoals onder andere:

- Activatiecampagne: <https://www.bebat.be/nl/gezocht>
- Sensibiliseringscampagne: <https://www.bebat.be/nl/haal-het-maximum-uit-je-batterijen>
- Inhoudelijke campagnes in samenwerking met de grootste Vlaamse kranten

Ook sensibiliseert Bebat daarenboven via specifieke [campagnes](#) om te voorkomen dat afgedankte batterijen in PMD, papier en restafval terecht komen.